

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Működésének megkezdése a délutáni órákban.
Közvetítői és kiadóirodája (telefon n. 200)
Fiume, Szentkuthy utca 1. sz. em.
Helyi telefontársaság (száma 410) 410.

Feladványok megküldésére:
MURAI JENŐ.

ELŐFIZETÉS ÉS ELKÜLDÉS ÉS VÉTEL:
Fiume, Szentkuthy utca 1. sz. em.
Fiume, Szentkuthy utca 1. sz. em.
Fiume, Szentkuthy utca 1. sz. em.

Hazaszeretet és üzleti szellem.

A világháború kezdeténél, annak egyik szü-
leapja, mert többen is valának einkosok. Sir
Edward Grey úgy mondotta, Angliára ezen há-
borúban nagy szenvedések várnak. Az a mód,
ahogy ezen kijelentését nagy beszédébe bele-
szőtte, ahogyan azt megindokolta és azon vé-
szővözte a parlamentet, az egész háborút a
gazdasági téren való károokra és várható ha-
szára vezette vissza. Ezzel merőv ellentétben
állt Bismarck hereg nagy alkotása: a hármis
szövetség, mely soha nem akart közkereseti tár-
saság lenni és melyre a mostani háború is csak
etikai természetű. Az angolokra nézve annak
megindításától kezdve csakis üzlet volt az a há-
ború, melynek megkezdése előtt Vilmos császár
még kérte is uralkodótársait, óvják meg a vi-
lágot a várható határtalan szenvedésektől és
károkozástól. Sir Edward Grey összes számítá-
sait csakis számokra építette föl. Az angol mi-
niszterek az utolsó 100 millióról, az évek hosszú
soráról beszéltek, amíg ezen háború eltart, Ang-
lia nagyobb gazdasági ellentálló képességéről
és mindenekelőtt számították az angol flottá-
nak számbeli túlsúlyára.

Most, a háború első öt hónapja után azt lát-
juk, hogy Grey jóvendölései nem sejtették a
valóságot. Nem a háború után várnak Angliára
a szenvedések, de ezenedése már hónapokkal
ezelőtt kezdetüket vették. Anglia katasztrófája
nem csak anyagi, hanem katonai természetű is.
Grey kalkulációja két irányban is téves volt.
Hamis volt a német birodalommal szemben,
melynek gyors anyagi romlását biztosra vették.
Ég téves volt a semleges államokkal szemben.
Már most, amikor nem tudhatjuk még, mikor
ér véget a háború, két nyertes fél máris van:
az északamerikai egyesült államok és Japán.
Ezek máris sokat, igen sokat nyertek. Nem csak
a háborúval csinál Amerika jó üzletet, s. v. az
angolok kétszeresen súlyosan érznek, mert ez-
zel betétjök sokkal nagyobb lett, kétszer oly
nagy lett, mint gondolták; de ezen két nagyha-
talom katonai szempontból is oly pozíciókra
tett szert, melyek igen fontos britt birodalmi
érdekeket is súlyosan sértenek és melyek élénk
ellentétben állanak Crewe lord minapi felsőházi
beszédével, mely szerint: „Még soha, egy hábo-
rúban se biztosítottuk ily gyorsan fölényünket
a tengeren”...

Es milyen ezen fölény igazi képe? Elsősor-
ban is megsemmisült az angol tengeri presztizs
az összes tengereken és semleges államok előtt
és oda van a félelem és rettegés az angol flottá-
tól... Saját területén, a La Manche csatornán
oly súlyos veszteségek érték az angol flottát,
mint a legtávolabbi tengereken, az indiai ocea-
non és az Atlanti tengeren. Az a nimbus, mely
az angol tengerészetről világszerte el volt ter-
jedve, mindenkorra összeomlott és a Times ma-
ga már ezelőtt két hónappal azt írta, hogy
Anglia tengeri tekintélye a nagy oceaonon szü-
nően van. Minden vonalon károsodott Anglia.
Es a német tengeraltjárók fényes sikerei meg-
mutatták, hogy a legmodernebb tengerészeti
technikában a németek az angolok fölé kere-
kedtek.

De a mi még ennél is súlyosabb, az angol
szellem a tengerek fölött megsemmisült. A

Csendes oceánt hatalmába kerítette a sárga szü-
vetséges és azon egyedül uralkodik és a kár,
melyet a japán segítség Angliának okozott, jó-
val jelentékenyebb, mint a kár, melyet a japán
ellenségeskedés a német birodalomnak okozott.
Es az Atlanti oceaonon Angliának a jénkik meg-
alázását kell lépten-nyomon elszenvednie és a
dolgok mai állásánál nem lehet tagadni hogy
az Atlanti oceaon fölött való hegemonia, mely
a háború előtt megoszott Anglia és Amerika
között, a háború végén már teljesen Amerikáé
lesz. Es amiként a távoli keleten saját érdekeit
eladta Japánnak, így Anglia készen áll arra is,
az orosz azon bejelentett igényének teljesítésé-
vel, hogy szabad legyen az útja a Dardanellá-
kon át, még inkább csökkenti befolyását a Kö-

zéptengereu, azon tengeren, mely most már há-
rom éve a világpolitika esomópontja. Az északi
tengeren az angol flotta minden német konkur-
rencia ellen tehetetlen volt és a Keleti tengeren
meg épenséggel nincsen mit keresnie. Most bossz
szulja meg magát, hogy saját reugeteg számai-
tól, melyeket kalkulációinak fölállított, megkö-
tyagosodott, hogy olyan népek előtt, melyeket
kizárólag etikai tekintetek vezérelnek üzleti há-
borút akart folytatni.

A hazaszeretet erősebb, mint az üzleti szel-
lem. Es az a nagyság, ahogyan az amerikai és
japán érdekek fejlődnek, a brit imperiumra jó-
val nagyobb veszélyt és károsodást hozhatnak,
mint a melyet Németország még oly nagymé-
rtű fejlődése okozhatott volna Angliának.

Német-angol tengeri csata Helgolandnál.

**Egy angol és egy német csatahajó elsüllyedt. -
Az angol hajóhad visszavonult. - Lengyelország-
ban és Galiciában nincs változás. - A Kárpá-
tokban is változatlan a helyzet. - A nyugati
harctéren apró harcok folynak.**

Az északi tengeren ismét összeütközött
az angol és német flotta egy része. Tegnap
délelőtti cirkálás közben négy német pán-
célos cirkáló, négy kisebb cirkáló és két tor-
pedóflotilla ütközetbe került egy öt csata-
hajóból, több kisebb cirkalóból és huszonhat
torpedóuzóbol álló angol flottával. A harc
három óra hosszat tartott és úgy a néme-
tek, mint az angolok egy-egy csatahajót
vesztettek benne. A heves harc után a tul-
erőben levő angol flotta visszavonult, a
többi német hajók sértetlenül tértek vissza.
A lengyelországi és galíciai harctereken

nincs változás. A Kárpátokban sem történt
jelentősebb esemény. Helyenkint erősebb
ágyuharc folyik. Délbukovinában az oro-
szok támadásai kudarcra végződtek és már
a tegnapi hivatalos jelentés beszámolt róla,
hogy csapatunk visszafoglalták Kirlibabát
és a várost uraló magaslatokat. Az oroszok
itt súlyos veszteséget szenvedtek anélkül,
hogy Jakobényn és Kirlibabán tul tért
nyerhettek volna.

A déli hadszíntéren nem történt sem-
mi.

Legujabb táviratainkat itt adjuk:

Főhadiszállásunk jelentése.

BUDAPEST, jan. 25. (Hivatalos.) A galíciai és lengyelországi arevonalon nincs
változás. Egyes szakaszokon ágyuharc és kisebb csatározások folytak. Az ellenséget
tüizerségünk tüze arra kényszerítette, hogy Tarnowtól délre megint néhány lövész-
árkot kiürítsen.

A helyzet a Kárpátokban is változatlan. Az oroszokat több, a szorosok magasia-
tától délre előretolt állásukból visszazorítottuk.

A déli hadszíntéren nincsenek események.

A németek harcai.

BERLIN, jan. 25. A főhadiszállás jelenti: Nyugati hadszíntér: Január huszonharmadika általában minden különösebb esemény nélkül telt el. Az argonnei erdőkben a franciáknak két támadását könnyedén visszavertük. A Vogesekben Hartmannweilerkopfnál és Steinbachtól északra előrehaladtunk és ötven alpesi vadászt elfogtunk.

Keleti hadszíntér: Keletporoszországban és Lengyelország északi részében semmi változás sem állott be. Borzymownál a Sucha-szakasz ellen intézett támadásunk sikeres volt. Az oroszok ellentámadásait nagy veszteségük mellett visszavertük. Opocnotól északnyugatra az oroszoknak ellenünk intézett támadásai megheiusultak.

Tengeri csata Helgolandnál.

— EGY ANGOL ÉS EGY NÉMET CSATAHAJÓ ELSÜLYEDT. —

BERLIN, jan. 25. (Hivatalos.) Az Északi-tengeren való cirkálás közben négy német páncélos cirkáló és pedig a Seydlitz, Derfflinger, Moltke és Blüchner, négy kisebb cirkálóval és két torpedóflotillával tegnap délelőtt ütközetbe került angol erőkkel, melyek öt csatahajóból, több kisebb cirkalóból és huszonhat torpedózuzóból állottak. Három óra küzdelem után az ellenség hetven tengeri mértföldnyire Helgolandtól északnyugatra visszavonult. Egy angol csatahajó és tőlünk a Blücher elsülyedtek, többi hajónk sértetlenül tért vissza.

Behncke admirális.

AZ OROSZOK BESZÜNTETTEK KÁRPÁTI HADMŰVELETEIKET.

KOPENHÁGA, jan. 25. A pétervári távirati iroda beismerte, hogy az orosz hadsereg kárpáti hadműveleteit — állítólag a havazás miatt — beszüntette. A németeknek a Bzura- és a Rawka jobbpartján való letelepedését akadályozhatatlannak mondja.

SOISSONS BOMBÁZASA.

GENE, jan. 25. A párisi New-York Herald jelenti: A németek tegnap megint ágyúzták Soissonsot. A bombázás mérhetetlen károkat okozott.

A NÉMETEK SOISSONI GYŐZELME.

ROTTERDAM, jan. 25. A Morningpost beszámol a soissoni helyzetről. A franciák vereségét végzetesnek mondja. Kluk tábornok csapatai a franciák arcvonalán éket vertek. A franciák tizenkétezer halottat és sebesültet vesztek.

DUNKIRCHEN BOMBÁZASA A LEVEGŐBŐL.

ROTTERDAM, jan. 25. Dünkirchent ismét néhány repülőgép bombázta. A környéki falvakra a repülőgépek nyolcvan bombát vetettek le. Eddig 7 halotról és 15 sebesültől érkezett be jelentés. Angol repülőgépek megkísérelték az üldözést.

A KÁRPÁTI HARCOK.

BUDAPEST, jan. 25. Óradnáról jelentik: A Kirlibánál megvert orosz seregek maradványa Lucina Molodva felé Radautz irányában menekült. Győztes csapataink fáradságátlanul üldözik.

A TARNOW KÖRÜLI HARCOK.

KRAKO, jan. 25. Tarnowtól nyugatra az oroszok egyes pontokat még megszállva tartottak, így a Dunajec balpartján egy hídfőnél levő majort. Ezt most tüzésünk rommá lőtte, miáltal az oroszok visszavonulni kényszerültek.

BULGÁR ULTIMÁTUM SZERBIÁNAK.

KOPENHÁGA, jan. 25. A Russkoje Slovo azt írja, hogy Szerbia visszautasította a macedon kérdésben Bulgária követeléseit és Bulgária erre a visszautasításra ultimátumszerű jegyzékkel válaszolt.

BOMBÁZOTT TÜRÖK KIKÖTŐ.

KONSTANTINÁPOLY, jan. 25. Hivatalosan jelentik: Az angolok a hedzsai part-

terület ellen támadásokat intéznek és közben súlyosan vétnek a népjogok és a humanizmus ellen. E hó 12-én Habbia-Lljedda kikötőben egy cirkálójuk csapatokat akart partraszállítani. A helyőrség ellentállása következtében azonban visszahúzódott, a kikötőt ágyúzta, majd Dakkian irányában eltávolodott.

NÉMET CIRKÁLÓ, AMELY BAZIST TALÁL.

PARIS, jan. 25. Port-au-princei lapok jelentése szerint a Karlsruhe német cirkáló a haiti St. Nicolas kikötő közelében szén- és élelmezési állomást állított fel magának.

SÖTETSÉG HAVREBAN IS.

HAVRE, jan. 25. A katonai hatóság a köz- és magánvilágítást korlátozta.

A DÁCIA SORSA.

MILANO, jan. 25. A Dácia gőzös szombaton a rendes utvonalaán Galvenstonból elindult. Az angol kormány hivatalosan bejelentette, hogy a hajót lefoglalja.

AZ ELITÉLT KONZUL.

BERLIN, jan. 25. Olaszország volt lüthi tiszteletbeli konzula, akit belga katonákhoz intézett levelek továbbítása miatt két havi fogházra ítéltek, a belgiumi kormányzótól kegyelem után tegnap elhagyta Belgiumot.

LILLETŐL LODZIG.

BERLIN, jan. 25. A Wolff-ügynökség jelenti: Az ostrowo-lodzi személyforgalom felvételén, most Lillétől egészen Lodzigig lehet utazni.

EREDMÉNYTELEN OROSZ GYÜJTÉS.

BUDAPEST, jan. 25. Oroszországban gyűjtést indítottak a szerbek részére. Az eredmény siralmas. Az orosz miniszterelnök mindössze 50 koronát adott.

HOLLANDIA BÉKEAKCIÓJA.

HÁGA, jan. 25. A képviselőház hozzájárult a kormány azon indítványához, hogy a béke kezdeményezése érdekében Hollandia missziót küldjön a Vatikánba.

A NÉMET VESZTESÉGEK.

BERLIN, jan. 25. Az antant sajtójának azon megállapításával szemben, hogy Németország halottakban, sebesültekben és foglyokban egymillióköttszáz embert veszített, a Berliner Tagblattnak hivatalos hely-

ről jelentik, hogy a német halottak, sebesültek és foglyok száma csak kevéssel múlja felül a német hadifogságban levő ellenséges katonák számát (630.000). Az ellenséges államok tehát csak foglyokban annyit vesztek, mint Németország a halottakkal és sebesültekkel együtt.

A TRÓNÖRÖKÖS UTAZASA.

FRANKFURT, jan. 25. Károly Ferenc József osztrák-magyar trónörökös a német főhadiszállásról vasárnap ideért. A trónörökös itt Burián külügyminiszterrel találkozott, akit egyórás kihallgatáson fogadott. A kihallgatás után a trónörökös Bécsbe, Burián pedig a német főhadiszállásra utazott.

BÉCS, jan. 25. A trónörökös megérkezett Bécsbe.

HÍREK.

AZ INVALIDUS BESZÉL.

— Jól jegyezd meg barátom, csak a háboruban tudod meg, mit ér egy nemzet?

— All ez első sorban a hadseregére. Olyan az, mint a masina. Jó, ha a fészkerben télen át is tisztogatják, olajozzák. De hogy mit ér, azt csak esépléskor tudod meg, mikor dolgozol vele. Így vagyunk a hadsereggel is. Már pedig, hogy hadseregünk fényesen megállotta helyét, azt mutatják nagyszerű eredményeink a félelmetes orosz-szal szemben és bizonyítják ellenfeleink bevallásai és beismerései is.

— Olyan a háború egy nemzetre nézve, mint a zivatar a kertnek, a faiskolának. A rétek zöldje mind egyforma dus és szép. A csemeték is mind egyformán gazdag lombzattal ékeskednek és vastagon, erőteljű duzzadón szökik sudárba fiatal törzsük. De ha zivatar kimossa a rétek ágát, ha vihar megtámcoltatja a fiatal erdőt, csak akkor látod, melyik retek való a piaera, melyki esemete bírja ki az átültetést?

— Azt kérdelek mi köze ennek a példázásnak a nemzeti erő értéke megbecsléséhez? Mindjárt megmondom:

— Mikor megsebesültem, rámbizták a sebesültszállítmány vezetését. Az egyik vasuti állomás előtt a pálya elágazásánál vonatunk egy félórát vesztegelt. A hideg bekergetett az őrbódéba. Jóképű magyar volt az őrbódé kezelője, meglett korában vasutassá vedlett földész. Tiszteletgond volt minden tekintetben és a hogyan szolgálátat ellátta, azt gondoltad volna, gyerekkorától kezdve vasutas.

— Odaméztem az asztalára, nyitott könyv előtte. Flammarionnak egyik nehezebb művét olvasta szabad idejében. Pestről hozatta könyveit és a mint mondta, főleg természettudományi munkák érdeklők.

— Barátom, ahol ilyen az emberanyag, azon a részen biztos a siker, ott megint jól végeztek nehéz munkájukat a Schulmeisterek, akiknek a németek 1870—71 évi győzelmüket tulajdonítják.

— A haditengerészet köréből. A király Nagy-Únyomi Sényi Péter nyugállománybeli sorhajóhadnagynak, a háboruban kiváló szolgálata elismerésül, a korvettkapitányi címet és jelleget a díj elengedésével adományozta; megparancsolta, hogy: Weninger János 2. oszt. gépezetvezetőnek az ellenséggel szemben vitéz magatartása elismerésül a legfelső dícsérő elismerés tudtul adassék; az ellenséggel szemben kitűnő szolgálata elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet adta a vitézségi árem szalag-

Hygenikus!

Nappali fény!

MUNDUS - fény

Ujrendszertű Gázvilágítás, mely felülmul minden eddigi módszert, és mindenütt kényesen bevált. Nappali fényt áraszt, rendkívül olcsó, mert óránként és lángonként csak 0,6 liter gázt fogyaszt. A bevezetés egyszerű és nem költséges. Bővebb felvilágosítást nyújt a

Fiumei Gázgyár

Igazgatósága: via dell'Industria (Telef. 1-26).
Városi irodája: Calle delle Scuole (Telef. 1-23).

Páratlan!

Takarékos!

Mindenkor friss halak és egyéb olcsó ételek valamint vendégszobák

Carmelich C. „OSTERIA ALL'AQUILA NERA“

„FEKETE SAS“ vendéglőben kaphatók
FIUME, Kossuth Lajos utca 29.

Kőbányai Polgári sör kimérése!

PECSINAI SZENNYTÖRŐ

Rozsok fokozás a tengerpártos. Balold és szobákban betegségek kezelése. Lábaderek részére is. Modern berendezés. Kifűző hideg és meleg tengeri fürdők. Műtő berendezés. Röntgen sugárak, villamos gyógykezelés stb.

Szobák, teljes ellátással 10 K.-tól. Orvos vizsgálatra teljesen szerint. Felvilágosításokat nyújt

Telefon 500.

Távírók: SANATORJ - FIUME

SCHÖN I. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN I.

A legújabb modern szőrtelenítő ar- kör- ápolás (manic- cur, villamos aromaszósz (vibrations massage) szemölcslevétel és arcbőr levél sör elválogatása, tyuk- szemvágás stb. Diszfórációk kivétel nélkül. Fodrászok és hajmosások a rendelés idejében is elvégezhetők.

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúzfájdalom, fejfájás, fogfájás, kólika, migrén, szédülés, nátha, gége és mellhártyák, gyomorégés, székrekedés, tengeri betegség és járuléka ellen valamint használható a rossz levegőjű szobák levegőjének tisztán- tartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag! **Budak D.** gyógyszerárban

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

APOLLO-SZÍNHÁZ.

Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Mű és művészet:

:: Képzés pontosan este 8 óráig. ::
Nagy művészek a színházban elő-
adások és nagy sikerű előadások
előadásai.

Előadás után kedélyes együttélés előadások-
kal és partizánokkal.

Estélyi díj engedélyezett

A legajánlatosabb fiumei szálló:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón 2 percnyi-
re vasuti állomástól.

Kitűnő konyha és árnyas kert.
Fajberek és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

Ujságáruló

rikkanccsot

lehetőleg 14 éven felüli
magyar fiut, esetleg asz-
szonyt havi fizetéssel és
példányonkénti árusítási
jutalékkal felvesz

A TENGERPART kiadóhivatala
Gradinata del Sasso Bianco 3. I. em.

Klotilde

főhercegnő, szálló és étterem
Cirkvenica

Modern szobák. Kitűnő kony-
ha és pince. Elsőrendű szalon-
sör. Uj magyar tulajdonos
Buchhoffer György.

CIGALE-Lussinpiccolo

Szeress - prezlő

TEJ és napi élelmiszer. — Tengeri halak.
— Magyar étel. — Kiválóan pro-
prietárius. — Művészek által.
— Távírói
óra: Szeress, Lussinpiccolo.

TEJCSARNOK MEGNYITÁS.

A Via del Porto-ban, a Borsa háttér-
rel szemben (Telef. 604)

FIÓK TEJCSARNOKOT

nyitottam. Tej, tejtermékek, méz és egyéb
legjobb minőségű élelmiszerek állandóan
frissen raktáron tartatnak.

Naponta friss bécsi kofolt.

FLEISCHHACKER G.

főnöklet Piazza Elisabetta (Telef. 584.)

Vasárnap és ünnepnap nyitva.

Bonavia szálló és étterem.

FIUME, Via S. Maria de Anich 4.

És az előzetes elvárás és vacsorára

60.— KÖRÖKÖL ELJÉRE.

Kitűnő magyar konyha. Kiválóan ita-
lok. Gondos kiszolgálás.

Szűcs pártizánok háza

PARADISER F. J.

tulajdonos.